

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 13^{ΗΣ} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1972

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΣΠΥΡ. ΜΑΡΙΝΑΤΟΥ

‘Αναλαβών πρὸς ἔτους τὴν προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν χαίρω ἴδιαι-
τέρως, διότι σήμερον παραδίδω ταύτην εἰς πολλῷ κάρισμα συνάδελφον. Ἡ Ἀκα-
δημία Ἀθηνῶν, ὡς καὶ πᾶσα ἀλληλ Ἀκαδημία, ἀποστολὴν ἔχει νὰ θεραπεύῃ ἐξ
ἴσου, καὶ τὸ Παρελθόν καὶ τὸ Παρόν.

Εἰς τὸ πρῶτον ζήτημα ἔπραξα καὶ ἐγὼ ex officio τὸ κατὰ δύναμιν, διμιλή-
σας καὶ δράσας ἐν δύναμι καὶ πέντε καὶ εἴκοσι πέντε καὶ τριάκοντα πέντε
αιώνων.

Τὴν θεραπείαν δύμας τοῦ Παρόντος εἶναι βέβαιον ὅτι θέλει δυνηθῆ νὰ γονι-
μοποιήσῃ κατὰ τρόπον δραστικὸν δέρμα της Ἀκαδημίας, διακεκριμένος
νομικός, ἐρευνητής κοινωνικῶν καταστάσεων, ἐρμηνευτής πνευματικῶν ἐξελίξεων.
Ἐπὶ πλέον διαθέτει σημαντικὴν ἀτομικὴν γνῶσιν τῆς ζωῆς, διότι μετέσχεν ἐνερ-
γῶς τῶν ἐν ἐξελίξει κοινωνικῶν φαινομένων, τῆς πανεπιστημιακῆς δράσεως καὶ
τοῦ δημοσίου βίου, δύστις προσδίδει τὴν πεῖραν τοῦ κυβερνᾶν καὶ κυβερνᾶσθαι.

Εὖχομαι, Κύριε Συνάδελφε, δπως ἐπ’ ἀγαθῷ τῆς Ἀκαδημίας ἀποβῆτε ὁ
εὐτυχῆς χειριστής τῶν δυσκόλων προβλημάτων τοῦ Ἰδρύματος τούτου.

‘Οντως, ἐξ ὅσων ζητημάτων ἐτόνισα ἃ ἐπηγγέλθην κατὰ τὴν περνσινὴν
Συνεδρίαν τὴν προκάτοχον τῆς σημερινῆς, ὀλίγα μόνον ἐπετελέσθησαν. Τὰ ὑπό-
λοιπα σοβοῦν καὶ ἀνησυχοῦν.

‘Εωρτάσαμεν βεβαίως τὴν ἐκατοστὴν καὶ πεντηκοστὴν ἐπέτειον τῆς Ἐλλη-
νικῆς Ἐπαναστάσεως, συστάντος ἥδη καὶ συνεχισθησομένου ἔργου ἀξιολόγου.

Προηγάγομεν τὸ ζήτημα λειτουργίας τοῦ Γραφείου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ¹
τῶν Κανονισμῶν τῆς Ἀκαδημίας, πρὸς ρυθμιστικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὰ τῶν νεολο-
γισμῶν, τῶν ξενισμῶν καὶ τῆς ἀλογίστου χρησιμοποιήσεως ξενογλώσσων ἐπι-
γραφῶν. Εὖχομαι, δπως ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν καὶ ὑπὸ τὸ νέον αὐτῆς Προεδρεῖον

συνεχίση τὰς προσπαθείας αὐτῆς περὶ τὸ μέγα τοῦτο καὶ Ἐθνικὸν ζήτημα. Τὸ πρᾶγμα καταντᾶ ἔτι σπουδαιότερον, διότι, ὡς ἐκ τοῦ καθημερινοῦ Τύπου μανθάνομεν, ἐπίκειται καὶ κυβερνητικὴ δραστηριότης περὶ τὸ ρυθμιστικὸν ζήτημα τῆς Γλώσσης. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν δικαιοῦται καὶ ἔχει καθῆκον νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ νὰ παράσχῃ τὴν βοήθειαν αὐτῆς κατὰ τὸν προσφορώτερον δυνατὸν τρόπον.

Προίκθη σημαντικῶς καὶ ἔτερον σπουδαιὸν ζήτημα, διότι ἔχει καὶ κοινωνικὴν σημασίαν, λέγω τὸ ζήτημα τῆς Ἀκαδημίας Πλάτωνος καὶ τῆς συνοικίας Κολωνοῦ. Ἰσως δὲν θὰ εἶναι πλέον δυνατὸν εἰς τὸ μέλλον νὰ συμπέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸν πρόσωπον αἱ ἰδιότητες τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας. Διὰ τοῦ τοπογραφικοῦ συνεργείου τῆς τελευταίας ταύτης ἔξετελέσαμεν τὸ κτηματολόγιον τῆς συνοικίας Κολωνοῦ, ἔξηκριβώθησαν τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἐπίμαχα οἰκόπεδα καὶ ἐγένοντο αἱ σχετικαὶ προτάσεις πρὸς τὴν Σύγκλητον τῆς Ἀκαδημίας.

Δυστυχῶς, ἡ ἀπόφασις τῆς Συγκλήτου δὲν βοηθεῖ εἰς τὴν δριστικὴν λύσιν τοῦ προβλήματος. Λόγῳ δυσχερειῶν προκυπτούσῶν ἐκ τῶν δρων τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστον Ἀριστόφρονος, ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας ἀπεφάσισε νὰ παραχωρήσῃ μόνον τομῆν καὶ κατοχήν, οὐχὶ πλήρην κυριότητα τῶν ἀπαλλοτριωθέντων, σκαφέντων ἡ ἀσκάφων οἰκοπέδων, εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ὑπηρεσίαν.

Τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συμβούλιον, τὸ ὅποιον ἐπὶ τῇ βάσει μόνων τῶν τίτλων τούτων δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς λῆψιν ἀποτελεσματικῶν μέτρων, ἀπεφάνθη ὅτι δὲν εἶναι λυσιτελές νὰ δεχθῇ τὴν παραχώρησιν. Τοῦτο ἵσως πρόκειται νὰ συσσωρεύσῃ καὶ νέας δυσκολίας, διότι καὶ οἱ κάτοικοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι παράγοντες, ἐπεμβαίνοντες παρὰ ταῖς δημοσίαις Ἀρχαῖς, δημιουργοῦσιν ἀτμόσφαιραν ἐντονωτάτης δυσφορίας.

Θὰ παρεκάλουν, ὅπως καὶ ἡ νέα Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας καταβάλῃ προσπάθειαν πρὸς τελικὴν διενθέτησιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος. Ἐχει ἀποβῆ ὁξύτατον καὶ δὲν θὰ ἥτο φρόνιμον ἔργον νὰ χρονίσῃ περισσότερον.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐκτείνω τὸν λόγον ἐπὶ ἀλλων ζητημάτων, περὶ τῶν ὅποιων κατ' ἔθος γίνεται ἥδη ὁ προσήκων λόγος κατὰ τὴν ἐτησίαν λογοδοσίαν τῆς Γενικῆς Γραμματείας τῆς Ἀκαδημίας. Ἐν μόνον, ἵσως τὸ μέγιστον πάντων ζήτημα, πρέπει, παραδίδων τὸ ἀξιώμα τοῦ Προέδρου, νὰ τονίσω ἐκ νέον. Τοῦτο εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1362/71 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθ' ἥν τὸ περὶ Ἀκαδημίας Διάταγμα τοῦ 1932 ἐχαρακτηρίσθη ὡς πάσχον ἐκ τυπικῆς ἀκυρότητος.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς προεδρίας μου δὲν ἥδυνήθην νὰ ἀποσείσω τὸ αἰσθημα καταθλίψεως ἐκ τῆς γεννηθείσης ἀβεβαιότητος. Ἰδιαίτατα μὲ κατεπίεζε

τὸ συναίσθημα τοῦτο, ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ ὡρισμένων καθηκόντων ἀπορρεόντων ἐκ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ λειτουργήματος. Εὐχάριστος εἶναι ἡ διαπίστωσις, ὅτι οὐδεὶς καὶ οὐδὲν ὥχλησε τὴν Ἀκαδημίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτῆς. Δὲν ηὐτύχησα βεβαίως, οὐδὲ τοῦτο εἶναι εὔκολον, νὰ ἵδω ἐπιλυόμενα πάντα τὰ ἐκκρεμῆ ζητήματα τῆς Ἀκαδημίας. Εὕχομαι, ὅπως ὁ διάδοχός μου καὶ τὸ παρὸν ἔτος ἀποβῶσιν εὐτυχέστερα εἰς πᾶν ζήτημα μέλλον νὰ προαγάγῃ τὰς δραστηριότητας τοῦ ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς Χώρας.

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κ. ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Ἄναλαμβάνων σήμερον ἐπισήμως τὴν Προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος 1972, πρώτιστον πάντων καθῆκον ἐπιτελῶ, εὐχαριστῶν τοὺς ἀξιοτίμους ἀλλὰ καὶ ἀγαπητοὺς συναδέλφους ποὺ μοῦ ἀνέθεσαν τὸ λειτουργῆμα τοῦτο, διὰ τῆς ἐκλογῆς μου ὡς Ἀντιπροέδρου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Σώματος τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1970. Δὲν παριστάμην, ὡς ἵσως ἐνθυμεῖσθε, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς μου καὶ διὰ τοῦτο δὲν μοῦ εἶχε μέχρι σήμερον δοθῆ ἡ εὐκαιρία τῆς ἐκφράσεως τῶν ἐνδεδειγμένων εὐχαριστιῶν διὰ τὴν προσγενομένην τιμήν.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης θεομῶς τὸν προκάτοχόν μου Πρόδρομον διὰ τὸ 1971 ἀγαπητὸν συνάδελφον κ. Μαρινᾶτον διὰ τοὺς φιλόφρονας λόγους του.

Ο κ. Μαρινᾶτος, ἐπιστήμων διεθνοῦς ἀκτινοβολίας καὶ ἀναγνωρίσεως ἐπέμησε τὴν προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας, παραδίδων δὲ σήμερον εἰς ἐμὲ ταύτην καθιστᾶ ἔτι μεγαλυτέραν τὴν προσγενομένην μοι τιμήν.

Ἄλλ' ἀνὴ τιμὴ εἶναι μεγάλη, τὸ λειτουργῆμα εἶναι βαρύ. Εἶναι διακονία εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς Πατρίδος. Καὶ σοφώτατα ὁ νομοθέτης κατέστησε καὶ διὰ τοῦτο τὸν λόγον ἐνιαύσιον τὴν διάρκειάν του. Βεβαίως ὑπάρχει καὶ ὁ ἐπίσης σοβαρός, σοβαρώτερος μάλιστα ἵσως, λόγος τῆς ἀνάγκης τῆς ἐναλλαγῆς τῶν φορέων τῶν λειτουργημάτων, ἵδιως εἰς τὴν χώραν εἰς τὴν δούλιαν κυριαρχεῖ — καὶ δοθῶς — καὶ πρέπει νὰ κυριαρχῇ, καὶ ἡ πίστις εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ μηνύματος τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας καὶ τὸ δίδαγμα ποὺ μᾶς κατέλιπαν, καὶ ὁ Ἰσοκράτης μὲ τὸν Πανηγυρικὸν τον αἶνον καὶ ὁ Περικλῆς μὲ τὸν Ἐπιτάφιόν του διὰ τὸ φεγγοβόλημα τοῦ παραδείγματός της. Εἰς ἄλλας Ἀκαδημίας ὑπάρχοντα θέσεις ισοβίων δργάνων. Τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς Ἀκαδημίας αὐτοκρατορικῆς καταγωγῆς. Εἰς τὴν ἴδιαν μας Ἀκαδημίαν, δὲν ὑπάρχουν. Ο ὅ τε πρόεπει νὰ ὑπάρχουν. Διότι ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἔχει δημοκρατικὴν τὴν προ-